

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7. EKLER.....	15

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	3
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu.....	3
Tablo 4: 2020 yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri	4
Tablo 5: 2020 yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	6

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Türk-Alman Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan bir anlaşma sonucu 01.04.2009 tarih ve 5979 sayılı Kanun'la kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Türk-Alman Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Türk-Alman Üniversitesi bünyesinde 2 Enstitü, 5 Fakülte, 1 Yüksekokul, 5 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve 1 Teknokent faaliyet göstermektedir.

Türk-Alman Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• İç Denetim Birimi• Hukuk Müşavirliği• Daire Başkanlıkları <p>Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Personel Daire Başkanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı</p>	<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Yönetim Kurulu• Senato• Fakülteler: Hukuk Fakültesi Fen Fakültesi Mühendislik Fakültesi Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi• Enstitüler: Sosyal Bilimler Enstitüsü

<ul style="list-style-type: none"> Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Uluslararası İlişkiler Ofisi 	Fen Bilimleri Enstitüsü <ul style="list-style-type: none"> Yüksekokullar: Yabancı Diller Yüksekokulu Uygulama ve Araştırma Merkezleri (5 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi
--	--

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel ve sürekli işçi sayısı toplam 486'dır. Bu personelden 250'si kadrolu akademik personel, 54'ü yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 97'si idari personel, 1'i sözleşmeli (avukat) personel ve 84'ü işçi kadrosunda idari personel olarak görev yapmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	68	161	229
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	2	9	11
Teknik Hizmetleri Sınıfı	24	45	69
Avukatlık Hizmetleri (sözleşmeli)	1	-	1
Yardımcı Hizmetler	3	33	36
		-	1
TOPLAM	98	248	346

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	15	45	60	15	-
Doçent	12	78	90	12	-
Dr. Öğretim Üyesi	46	54	100	46	-
Öğretim Görevlisi	47	93	140	47	-
Araştırma Görevlisi	130	45	175	130	-
Yabancı Uyruklu	54	-	-	54	-
TOPLAM	304	315	619	304	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 73.157.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 92.618.351,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %84,6 oranında 78.361.612,53 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2020 yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	30.517.000,00	36.288.101,00	36.236.187,15	99,9	46,2
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.505.000,00	5.355.600,00	5.352.480,83	99,9	6,8
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.313.000,00	11.097.700,00	9.154.673,19	82,5	11,7
05-Cari Transferler	812.000,00	1.166.950,00	1.166.945,86	100,0	1,5
06-Sermaye Giderleri	32.010.000,00	38.710.000,00	26.451.325,50	68,3	33,8
TOPLAM	73.157.000,00	92.618.351,00	78.361.612,53	84,6	100,0

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %84,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlar; personel giderlerinde %18,7 oranında, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %18,8 oranında, mal ve hizmet alım giderlerinde %72,3 oranında, cari transferlerde %43,7 oranında aşılmıştır. Sermaye giderleri ise başlangıç bütçesinde öngörülen tutarın %17,4 oranında altında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus Değişim Programı, Mevlana Değişim Programı, AB hibe işlemleri tarafından desteklenen projeler için 2020 yılı için toplam 692.482,28 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 5: 2020 yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	32.000,00	1.758.328,39	5494,8	2,1
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	73.043.000,00	80.038.950,00	109,6	93,6
05-Diğer Gelirler	82.000,00	3.737.896,92	4558,4	4,4
TOPLAM	73.157.000,00	85.535.175,31	116,9	100,0

Üniversite’de, 2020 yılında, başlangıçtaki gelir tahminlerinin %16,9 üzerinde, toplam 85.535.175,31 TL gelir elde edilmiştir. Toplam gelirlerin %93,6 sını merkezi yönetim bütçesinden alınan gelirler oluşturmuştur.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı (%)	2020-2019 Değişim Oranı (%)
	(A)	(B)	(C)	[D=(B-A)/A]	[E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	21.602.281,46	28.160.461,24	36.236.187,15	30,4	28,7
SGK Devlet Prim Giderleri	3.217.722,31	4.172.498,25	5.352.480,83	29,7	28,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.369.124,96	7.917.197,86	9.154.673,19	7,4	15,6
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	770.583,82	939.468,82	1.166.945,86	21,9	24,2
Sermaye Giderleri	49.208.452,21	32.421.474,55	26.451.325,50	-34,1	-18,4
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	82.168.164,76	73.611.100,72	78.361.612,53	-10,4	6,5

Personel giderlerinde ve SGK Devlet Prim Giderlerinde, personel sayısı ve personel ücretlerine gelen artışlar kadar bir değişim olduğu görülmektedir. 2020 yılında sermaye giderlerindeki azalış, eğitim kurumlarında salgın hastalık nedeniyle yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitime geçilmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı (%)	2020-2019 Değişim Oranı (%)
	(A)	(B)	(C)	[D=(B-A)/A]	[E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri					
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.347.946,38	1.712.613,62	1.768.714,80	-83,4	3,3
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	73.128.000,00	81.732.242,98	80.038.950,00	11,8	-2,1
Diğer Gelirler	2.110.634,82	2.807.047,69	3.738.047,97	33,0	33,2
Sermaye Gelirleri					
TOPLAM	85.586.581,20	86.251.904,29	85.545.712,77	0,8	-0,8
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	10.465,00	29.737,50	10.537,46	184,2	-64,6
NET TOPLAM	85.576.116,20	86.222.166,79	85.535.175,31	0,8	-0,8

Toplam gelirler bir önceki dönem yaklaşık %1 artarken cari dönemde %1 azalış göstermiş, son 3 yılda toplam gelirlerde önemli bir değişim olmamıştır. Diğer gelirlerde %33 artış olmasına karşın toplam gelirlerdeki etkisi sınırlı olmuştur.

Dönem brüt faaliyet geliri 85.794.361,26 TL, faaliyet gideri 62.826.781,10 TL, indirim ve iadeler toplamı 10.537,46 TL'den sonra net faaliyet geliri 85.783.823,80 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 22.957.042,70 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
62.826.781,10	85.794.361,26	10.537,46	85.783.823,80	22.957.042,70

Türk Alman Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Türk Alman Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 16.309,72 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. 22.05.2019 tarih ve 30781 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1129 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kurulan, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve Türk-Alman Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetim Anonim Şirketi'dir. Üniversite, sermayesi 1.000.000 TL olan Teknokent A.Ş'ne 450.000,00

TL. sermaye ile %45 oranında ortaktır. Üniversitede iktisadi işletme bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde; iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dâhilindeki İdarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde; Türk-Alman Üniversitesince, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde ilk kez 2018 yılında hazırlanmış, İdarenin bütçe dışı kaynakları arasında yer alan Döner Sermaye İşletmesine eylem planında yer verilmemiştir.

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 İdare Faaliyet Raporu mevzuatın öngördüğü şekil ve süre şartlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Ancak Türk-Alman Üniversitesinin, kanuni yükümlülüğüne rağmen, 2020 yılını içeren kabul edilmiş bir Stratejik Planının bulunmadığı anlaşılmıştır. Üniversitenin 2021-2025 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare

birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevlerin yazılı olarak tanımlandığı anlaşılmıştır. 2021-2025 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin henüz yeterince sağlanmadığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve ancak bunların yazılı olarak bildirilmediği tespit edilmiştir.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren 2020 yılı performans programı hazırlanmamıştır. Bundan dolayı İdarenin, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlayıp hazırlamadığı incelenememiştir. Öte yandan; kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ancak çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı anlaşılmıştır.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir. Görev, yetki, sorumluluklar ve iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmiş olup yetki ve sorumluluklar 657 ve 2547 sayılı Kanunların genel çerçevesinde kullanılmaktadır, idari ve akademik birimlerin web sayfalarında yayımlanmıştır. Diğer yandan; Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi tam olarak bulunmamakta olup ilgili sistemin alımı planlama aşamasındadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı tespit edilmiştir. Öte yandan; iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmediği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlenmediği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmede ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmadığı saptanmıştır.

Türk-Alman Üniversitesinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ve ilgili mevzuat (Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi) gereğince, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk

yönetiminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi aşamalarında eksikler olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik'in 8'inci maddesinde ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde; Üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulmasından, işleyişinin gözetilmesinden, izlenmesinden ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

Üniversitenin iç kontrol sisteminin işleyişine yönelik çalışmalar değerlendirildiğinde;

- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmediği ve kurum çalışanlarına duyurulmadığı,
- Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmadığı,
- İdarenin kurumsal risklerini belirlemediği,
- İdarenin iç kontrol risklerini belirlemediği,
- Risklerin değerlendirilmesinin yapılmadığı,
- İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,
- Belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumluların belirlenmediği,
- İdarenin tüm birimlerinin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmedeği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlamadığı,
- Dolayısıyla, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, bu raporları değerlendirerek üst yöneticinin onayına sunmadığı

Tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ve ilgili mevzuat (Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi) gereğince, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetiminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi aşamalarında eksiklerin giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Türk-Alman Üniversitesinin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemleri; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç

Kontrol Standartları Tebliği ve 24.06.2013 tarihli Bilişim Sistemleri Denetimi Rehberi bağlamında incelenmiş olup mevcut durum, eksiklikler ve bu sistemlere ilişkin tespitler aşağıda sıralanmıştır:

- Kurumsal Kalite Yönetim Sistemi kapsamında Bilgi İşlem Prosedürünün mevcut olduğu, bu prosedürde bilişim sistemlerinin kullanımına yönelik ilkeler ve kuralların bulunduğu,
- Kalite Yönetim Sistemi Kapsamında risk analizlerinin yapıldığı,
- İç denetim birimlerinin bilişim sistemlerini denetlemesine ilişkin bir düzenlemenin mevcut olduğu,
- Temel bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda üst yöneticilere güvence sağlayan bağımsız inceleme çalışmaları yapılmakta olduğu,
- Bilgi Güvenliği Yönetimi konusunda çeşitli çalışmaların yürütülmekte olduğu,
- Güvenlik ihlallerinin kaydedilip, raporlanıp, gereğinin yerine getirildiği,

Ancak;

- Temel bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda üst yöneticilere güvence sağlayan bağımsız inceleme çalışmaları yapılmadığı,
- Sistemlerin bilgi güvenliği açısından düzenli olarak incelenmediği,
- Kurumun bilişim sistemleri teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerin henüz oluşturulmadığı,
- Alarm sisteminin henüz kurulmadığı,
- Olağanüstü durumlara ilişkin bir planın mevcut olmadığı ve dolayısıyla düzenli olarak test edilip raporlanmadığı,
- Hataların sistem tarafından otomatik raporlanması henüz mümkün olmadığı,
- Sisteme yetkisiz giriş denemelerinin kaydedildiği ancak bunların vaka bazlı takip edilmekte olduğu, periyodik olarak gözden geçirilmediği

Tespit edilmiştir.

Üniversitenin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygun olarak çalışmasının sağlanmasını teminen; bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda bağımsız inceleme çalışmaları yapılması, sistemlerin bilgi güvenliği açısından düzenli olarak incelenmesi, Kurumun bilişim sistemleri teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerin oluşturulması, alarm sisteminin kurulması, olağanüstü durumlara ilişkin bir planın hazırlanması ve düzenli olarak test edilip raporlanması, hataların sistem tarafından otomatik raporlanması,

sisteme yetkisiz giriş denemelerinin periyodik olarak gözden geçirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Üniversite bünyesinde 3 tane iç denetçi kadrosu bulunmakta olup bu kadroların biri doludur. İç denetçi tarafından İç Kontrol Sisteminin kurulması ve sistem kapsamında planlanan eylemleri ifasına yönelik danışmanlık faaliyeti verilmekte olup sistemin kurulması aşamasında raporlama mevcuttur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türk Alman Üniversitesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili işlemler yerine getirilmiştir.
Vadeli Banka Hesabına İlişkin Olarak Elde Edilen Faiz Gelirinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili muhasebe işlemleri yapılmıştır.